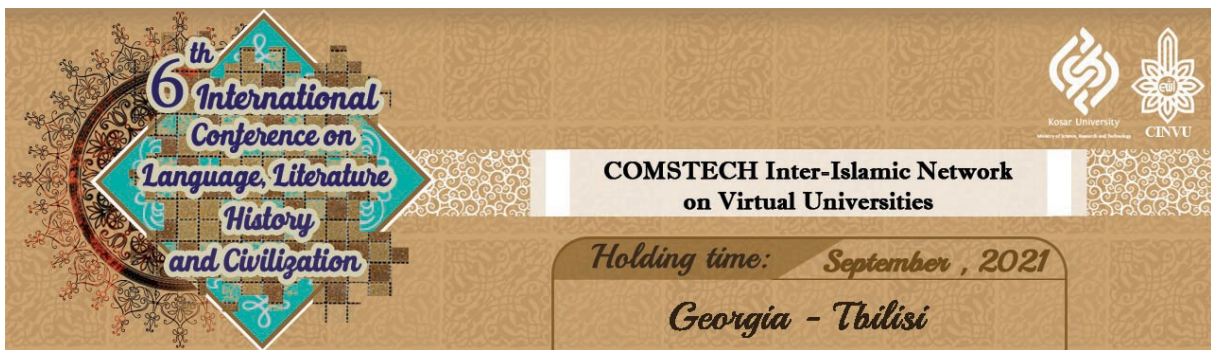

آراء عرفانی عبد الرحمان جامی در دو بیت از تحفه الاحرار

سعید محمدی کیش

دانشجوی دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دهقان، ایران

باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد دهقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهقان، ایران

چکیده

نورالدین عبدالرحمان بن احمد جامی، عارف قرن نهم از جمله پیروان و شارحان عرفان نظری و آراء محیی الدین ابن عربی است. هدف از پژوهش حاضر، بررسی جلوه های عرفانی اندیشه جامی در دو بیت از مثنوی تحفه الاحرار است، که به شیوه توصیفی-تحلیلی بیان گردیده است. نتایج تحقیق نشان می دهد که جامی در دو بیت مورد بحث، به فیض و رحمت حق تعالی، حقیقت محمدیه، تجلی ذات، اعیان ثابته، وحدت وجود و قید و تحدید در تشبیه و تنزیه اشاره دارد. اندیشه جامی هر نمودی را در عالم امر و شهادت، به سبب مظهریت تجلی ذات الهی، از لطف و کرم حق بهره مند می داند، در این معنی که وجود؛ تعلقی به هستی ندارد و تعین و عناصر نمودی، مظهر تجلی حقیقت ذات هستند و تنها یک موجود راستین وجود دارد و آن حق است. تعبیر جامی در بهره مند گردیدن جهانیان از رحمت حق، نسبت روشنی با حقیقت محمدیه دارد و بهره مندی اعیان از وجود مجازی خویش که فی نفسه در عدمیت هستند، نسبتی مستقیم با تجلی ذات دارد. در پژوهش حاضر مضامین عرفانی فوق، به اختصار تحلیل و نسبت به اندیشه جامی تفسیر می گردند.

کلیده واژه: عبدالرحمان جامی، تحفه الاحرار، عرفان اسلامی